

Gespreksverslag Danny de Vries (verkenner)

Met: *VOLT*

Amos de Jong, Anneloes Blekxtoon

22 maart 2023

Verder aanwezig: Ruud Poort (griffie), Frank Kools (griffie, verslag)

Algemeen:

- VOLT is blij met de uitslag, waardoor zij voor het eerst en met twee zetels vertegenwoordigd is.
- De partij heeft zich goed voorbereid en een team gevormd om haar statenleden bij te staan.
- In de nieuwe Staten hebben 15 partijen zitting. Dat is enerzijds de rijkdom van de democratie, aldus VOLT, maar vormt anderzijds een uitdaging voor de besluitvorming. Terwijl volgens VOLT deze tijd met zijn grote uitdagingen vraagt om *doorpakken*.
- Volgens VOLT heeft een aanzienlijk deel van de kiezers progressief gestemd en duidt de uitslag op een stem voor vooruitgang, nieuwe politiek en het nemen van moeilijke beslissingen. Daarom is het voor de partij essentieel dat in de nieuwe Statenperiode *zichtbare progressie* wordt gemaakt. Zij ziet ook dat veel stemmen naar de BBB (toont onvrede) en rechts zijn gegaan.

Reactie op stellingen:

- De uitslag van deze verkiezingen is een signaal dat je niet kan negeren: **EENS**
- De Utrechtse samenleving heeft met deze uitslag op de rem getrapt: **ONEENS**.
- De Utrechtse samenleving heeft gestemd voor continuering van het beleid: **ONEENS**
- BBB en GL zijn verplicht op basis van de uitslag verplicht om er met elkaar uit te komen: **ONEENS**, **maar ze moeten wel serieus proberen elkaar te vinden**.
- De overheid is er voor de burgers en niet andersom: **EENS**
- De kloof tussen stad en platteland niet te overbruggen: **ONEENS**.
- Om de problemen in de provincie goed aan te pakken, doet partijpolitiek er niet meer toe: **EENS**.

Inhoud:

1. De belangrijkste opgaven voor de Provincie Utrecht zijn volgens VOLT:
 - a. *Klimaat; We lopen achter, vooral bij de energietransitie. Op dit dossier zichtbare progressie boeken wordt een uiterst belangrijke uitdaging.*
 - b. *Investeren in herstel van de natuur.*
 - c. *Woningbouw, waarbij vooral mensen met de lage inkomens en jongeren voorop staan.*
 - d. *Burgerparticipatie om Utrecht weer aangehaakt te krijgen.*
 - e. *Samenwerking met Europa, zowel beleidsbeïnvloeding als beleidsuitvoering (daarnaast zit Europa volgens VOLT ook achter de andere belangrijke opgaven).*
2. Welke punten zou VOLT willen verwezenlijken?

De partij staat voor pragmatisme en wil dus niet tevoren aangeven wat zij zeker verwezenlijken wil. Voor de partij zijn wel heel erg belangrijk:

 - a. *Zichtbare progressie op klimaat;*
 - b. *Meer participatie met burgers en belanghebbenden en andere vormen van participatie*

Relatie en bestuursstijl:

- VOLT ziet zich als een pragmatische partij, die niet bij voorbaat wil aangeven wat zij beslist in een coalitieakkoord opgenomen wil zien of beslist wil verwezenlijken. VOLT bepleit realisme, is niet activistisch en wil samen met andere partijen het midden zoeken. Ze beseft dat ze daartoe op eigen standpunten moet gaan inleveren en zou graag zien dat ook andere partijen dat doen.
- Alle onderwerpen zijn voor de partij in principe bespreekbaar, op voorwaarde dat ze binnen de rechtstaat blijven, niet tegen gemaakte internationale en Europese afspraken, zoals bij klimaat en natuur, ingaan, binnen door de rijksoverheid vastgelegde kaders blijven en niet de wetenschap steeds in twijfel trekken.
- Het ligt ook niet binnen het mandaat van de provincie, zo meent VOLT, om het debat te gaan voeren over zaken waarop de rechter de provincie terugfluit.
- VOLT zal zich sterk maken in de Staten voor efficiënt vergaderen bijvoorbeeld via kortere spreektijden.
- Partij wil een proactieve Staten, met veel ruimte voor eigen initiatieven.

Collegevorming:

- VOLT wil eerst het gesprek op de inhoud voeren om te beoordelen of de gewenste zichtbare progressie haalbaar is, en of het college kan gaan verbinden en doorpakken.
- De partij ziet een aantal opties voor collegevorming. Zij wil die niet in een richting duwen, in lijn met haar pragmatisme. Wel is ze duidelijk over haar droom: een zo progressief mogelijk college.
- Programmatisch heeft VOLT de meeste raakvlakken met PvdD, D66, GroenLinks en PvdA. Uit de vorming van colleges in gemeenten blijkt dat zij in de praktijk ook goed samenwerkt met CU, VVD en CDA.
- VOLT ziet eventuele mogelijkheden om met BBB samen te werken. Het programma van die partij heeft een aantal raakvlakken, maar ook zaken die haaks staan op wat VOLT voorstaat. Beide partijen zijn het bijvoorbeeld eens dat we op weg zijn naar een systeemverandering voor de landbouw. Maar het verschil van opvatting lijkt te zitten in de snelheid waarin deze transitie in de agrarische sector zich zou moeten voltrekken, de kennis die aan de basis staat van beslissingen, en de middelen die nodig zijn. Gesprekken over een deadline voor het stikstofbeleid vindt VOLT bij de provincie weinig zinvol. Die deadline ligt bij het Rijk, niet bij de provincie, en bovendien wil VOLT de focus leggen op de uitvoering: het van start gaan en doorpakken. Ter voorkoming van tijdsverlies door te lang binnenskamers te blijven steggelen over data.
- VOLT sluit niemand uit. De partij vindt dat zij zich, gezien de uitslag, bescheiden op moet stellen. Maar indien het nodig mocht zijn heeft de partij verschillende kandidaat-gedeputeerden klaar staan.

Soort akkoord:

- VOLT heeft een sterke voorkeur voor een akkoord op hoofdlijnen. Dat doet recht aan de diversiteit in de Staten, de ruimte voor debat en initiatieven, en kan tegelijk voor meer slagkracht zorgen.

Participatie:

- Meer participatie en andere vormen van participatie zijn voor VOLT een kernstuk. De partij staat voor beleid van onderop. Cocreatie vindt ze belangrijk.
- Burgerberaden vindt de partij ook een mooi instrument, mits met de resultaten ook wat wordt gedaan / serieus worden genomen.
- Meer zichtbaarheid voor de provincie is ook belangrijk. Het moet voor de inwoners over 4 jaar duidelijk zijn wat hun bestuur en hun volksvertegenwoordigers hebben gedaan.

Proces:

- Snelheid is geboden: zo snel moet er een nieuw bestuur komen dat keuzes kan gaan maken.
- BBB en GroenLinks moeten heel serieus kijken of ze erop hoofdlijnen uitkomen. Lukt dan niet, dan moeten ze er zo snel mogelijk de stekker uit trekken, zodat andere opties aan bod komen.
- Tijdens het (in)formatieproces is het belangrijk dat de onderhandelende partijen zich af en toe laten voeden door de andere fracties, bijvoorbeeld via plenair overleg met de Staten, en ook de Statenleden aangehaakt houden, o.a. door de stand van zaken bij hen toetsen.